

FOMENT

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

REUS... Pts. 1'50 al mes
Fora... > 4'50 trimestre
Extranger... > 9'

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA 5 céntimes
segons tarifa

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dissapte 6 de Setembre de 1913

Núm. 207

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSOS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens → Plaça de Prim - REUS ← Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENT AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplèndida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

Catalans, tinguem memòria!

En els moments actuals, en que el Nacionalisme malgrat ésser viu i latent en el cor i en la pensa de l'immensa majoria de catalans, la manca de coneixements històrics de lo que fou nostra Patria, les lluites per la política i els partidismes que aquesta porta en si involucrats, fa que passin més de les vegades desapercebuts moments i gestes culminants de la Història de Catalunya que en remembransa deuriem tots els catalans tenir presents en el magí per a treure'n conseqüències i per a obrar com cal en futures actuacions. Precisament els pobles que van endavant, són els que amb més persistència tenen present en el llur magí, lo que fou sa Patria actualment esclava, per a en conseqüència lluitar amb més fermesa que mai per l'assoliment de les llurs aspiracions.

No fa pas molt temps, que's polonesos, al pas del seu tiranitzador Guillem II emperador d'Alemanya i rei de Prussia, en la visita que feu a Posen, antiga capital de la Polònia, se mostraren fets i s'abstingueren de tota manifestació popular, recordant-se que ell és el verdader culpable de la llur esclavitut individual i col·lectiva; en canvi tenen fervent i grat record de tots els patriotes que tant en èpoques llunyanes com recents, donaren sa vida per la causa de la llibertat de la Patria llur.

Doncs Catalunya té un sagrat deure a complir aquest any, i és el que's bons fills de Balaguer, recordant-se potser més, molt més que nosaltres de la causa de la nostra llibertat nacional, volen dedicar amb motiu del V Centenari de la rendició de Balaguer a les tropes castellanes comanades pel primer tiranitzador de Catalunya en Ferran d'Antequera i en la que també hi caigué pres l'únic descendient a la Corona de Catalunya i Aragó, en Jaume d'Urgell, mort afrentosament en el castell de Játiva.

El dia 31 d'octubre, farà cinc cents anys que se n'anà cap a la posta, el sol de la llibertat de Catalunya. En dit dia, en la ciutat de Balaguer, els seus bons fills voleu amb el concurs de tot Catalunya alçar un monument, fixar una placa que sigui un record perpetu per als presents i una forta esperança per a les successives generacions, per a que amb més fe i persistència pugui assolir la llibertat nacional.

Així és de necessitat, absoluta que tots els catalans sense distinció de matisos, hi cooperem moral i materialment, cadascú a la mida de llurs forces, car és una de les dates tristes de la nostra Història Patria que enclou més trascendència.

Cal que vosaltres, bons fills de Reus, defensors aimants de tot lo que a Catalunya interessa en tots els llurs aspectes, no hi manqueu en fer propaganda per a tant lloable iniciativa, procurant assistir a tant simpàtic acte de remembranza històrica, car així demostarem als venidors que's catalans d'ara jamai abandonaren el sentiment patriòtic que enclou el nostre moviment nacional i que és indubtable que aquest intens sentiment assadollat de veritable humanisme i adaptat als temps moderns, és l'únic ideal que conseqüentment arrelat portaria a la lliberació de Catalunya i també dels demés pobles oprimits del món.

Catalans, tinguem memòria!

R. CASALS i PEIPOCH.

Barcelona, 2 setembre de 1913.

Cómo se gobierna España

Tallem d'un diari de Madrid:

Un director general romanista desempeñó su cargo ciento noventa y tres días, y de éstos, con arreglo a lo que aparece en las cuentas, resulta que ha estado de viaje ciento setenta jornadas, a razón de diez doritos de dietas cada día.

Unicamente las famosas dietas de viajes de ministros directores generales, subsecretarios y altos funcionarios importaron en el mes de julio unos 100 mil doros, según cálculo que, preocupa-

do quedarse corto, ha echado a ojo de buen cubero un amigo nuestro que conoce perfectamente los subterráneos administrativos.

Por Biarritz, San Juan de Luz y Hendaya está prestando estos días servicio de veraneo el automóvil de uno de los Ministerios de Madrid.

Varios personajes políticos que pasan el verano en San Sebastián han introducido este año la innovación de hacerse pagar en dinero contante la cantidad mensual señalada por el Estado para que tengan coche. Como que los coches oficiales se pagan por años y los contratistas no rebajan ni un céntimo de lo estipulado, resulta que la nación viene a dar coche por partida doble a los referidos personajes: uno en Madrid, para que lo uses los parisenes pobres y cinco, seis o siete duros diarios en metálico para que alquilen coches allá en la capital donostierra, si les place.

L'interrogant que va després del mot «illusions» no li posem pas nosaltres. Es M. Pitolle qui li posa. Amb aquest simple signe ortogràfic, el distingit professor francès demostra el concepte que li mereix l'opinió que tén els fossils i tancats intel·lectuals espanyols del catalanisme i de les doctrines que li serveixen de base.

Per la nostra llengua

Unes interessants paraules d'un professor francès

M. Camille Pitolle es un professor francès molt coneixedor d'Espanya. Acaba de fer a la península una llarga estada, i les impressions que ha tret de la mateixa son ben interessants.

Darrerament ha publicat a «La Dépêche», de Tolosa, un article titulat «L'Espanya», on, segons els seus mots, traça un «gràfic sumari, però exacte, de les curves extremes de la cultura transpirense moderna».

Entre altres qüestions, en Pitolle estudia lo que ell no diu «les tendències centrifuges de la civilització espanyola». El moviment catalanista es una de aquestes tendències. El susdit escriptor en parla en la forma següent:

«En fi, he d'esmentar una tercera i grea tendència centrifuga, que té per nom federalisme. Nostres amics els catalans en son responsables. Lilany de mí l'idea de malparlar d'aquest poble que forma, a la punta extrema de la península, un illot de cultura admirable i única. «La Veu de Catalunya», «El Poble Català» no tenen pas lectors més entusiastes que ell firmant d'aquestes línies, si bé lamento, de vegades, que orgues com «La Vanguardia» i «La Publicidad» —els «Jueves Artísticos» de la qual son excel·lents — se vegin obligats, a Barcelona, a imprimir-se en castellà per a obrar damunt el gran públic. Al passar per primera vegada per Barcelona, en el prop passat més de juliol últim, en l'«Institut d'Estudis Catalans» tant confortablement i compactament instal·lat en el venerable Pa-

la de la Diputació provincial, ha sentit exposar amb un pler extrem les teories «descentralitzadores» de dos dels seus membres més eminents, i les meves impressions respecte aquest tema trobaran lloc en altre banda. Pero dec a la veritat que m'anima l'haver de declarar que els intel·lectuals espanyols, en llur immensa i quasi total majoria, no tenen més que desdeny per a això que ells anomenen «les pobres encabracions històriques, geogràfiques i antropològiques» que tendeixen a demostrar il·lusions (?) antítesis de temperaments.»

L'interrogant que va després del mot «illusions» no li posem pas nosaltres. Es M. Pitolle qui li posa. Amb aquest simple signe ortogràfic, el distingit professor francès demostra el concepte que li mereix l'opinió que tén els fossils i tancats intel·lectuals espanyols del catalanisme i de les doctrines que li serveixen de base.

Sobre l'alcaldada de Vilafranca

La genialitat del senyor alcalde de Vilafranca del Penedès, que s'ha ben acreditat de «monterillas» imposant una multa a un ciutadà que, usant d'un dret que ningú li pot negar, va fer estampar els programes de la Festa Major en llengua catalana, en la llengua que parla el mateix alcalde de Vilafranca, ha sigut la pedra de toc per a fer morir els catalans que senten amor per la nostra estimada terra i veneració per la nostra bella parla.

De tots els indrets de Catalunya s'ha aixecat viril, energica la protesta contra aquell que en un acte de mal humor o ensorberit pel càrrec que ostenta, va inferir un agravio a la llengua nadiua. An aquesta patriòtica actitud se dev que'l company Olivella de Vilafranca, no hagi hagut de pagar la multa de 25 pessetes imposta irreflexivament pel mandat municipal.

Facilitem coralment al company Olivella i Almirall per l'aixecament de la multa i agrair també al senyor alcalde de Vilafranca el seu acte cesserista, que ha tingut la virtut de que Catalunya exterioritzés novament els seus sentiments patriòtics.

Coses velles

Es molt corrent entre 'ls grecs la creença de que l'origen del dibuix fou degut al perfil que traçà una donzell a la sombra del seu amant qui devia partir per a la guerra. Després del contorn va començar a marcar amb més o menys

acert la rodona de la cara. Altres políren el dibuix i el perfeccionaren.

De tot això se'n desprèn que al principi no es conegué més que'l contorn.

Alexandre Magne estimava molt als artistes i als homes de ciència, degut sens dubte als consells rebuts del seu mestre l'immortal Aristòtil. Pero refusava les mitjanies, a les quals prohibia totalment ocupar-se d'ell. El seu bust es deixa exculpat per Lisi i pintat pel més gran dels pintors grecs, Apeles.

Estimava tant a Homer que posava cada dia un exemplar de les seves obres i l'espasa desota el colze, i trovant-se davant el sepulcre d'Aquiles va exclamar: Oh! felicí heros, que tal poeta tingueres per a cantar els teus episodis!

Sapiguda es l'afició que's grecs posaven al teatre que va ser creat per ells.

Els primers teatres foren construïts a l'aire lliure i estaven formats per immenses círcols, als grans dels quals s'hi assentaven els espectadors que de vegades passaven de cent mil.

L'escenari era a l'un extrem i els decorats eren purament naturals, doncs quan se feu el teatre se desconeixia encara la pintura, al menys a Grècia.

Així, doncs, hi figuraven plantes, cadires, animals, arbres, flors i tot lo que les obres requerien.

Per a representar les tragèdies «Bacantes», «Fenícies», «Edip», «Antígon», «Medea» i «Electra», s'hi van gastar més diners que amb les guerres mèdiques, o sigui les que sostingueren els grecs amb els perses, per l'afany que tenia Darío de conquerir l'Europa.

També moltes vegades els mateixos autors sortien a representar llurs obres.

Sense volgues, de vegades descobrim en les paraules el fonament del seu significat.

La paraula: lacònic, lacònica, prové de la vella Lacia a la que sotmeté la primàcia d'Espanya. I el laconisme es la costum característica dels seus habitants que eren imperatius i breus en les epigràfies i en el parlar. Després de la famosa batalla coneguda amb el nom de «pas de les Termòpiles», i en la que morí Lieórides amb el seu miler de braus, els espartans (lacònics) hi van posar una làpida que no més deia: «Moriren complint el seu deute».

FIDEL RIU i DALMAU.

Pero... el gas fa mala cara

Els de «Las Circunstancias» sempre parlen de l'honoradesa de la gestió administrativa dels seus prohoms.

Pero... el gas fa mala cara. O sinó que ho diguin els empedrads i l'assompte del peix, entre lo més surtint, i la emplenania crònica i el favoritisme crònic que han sigut la característica de la actuació dels possibilistes al Municipi.

Amb 30 anys de governar, els possibilistes ni han montat una escola pública ni un dispensari ni assistència médica gratuita s'han servit dispensar als pobres.

Tot ho trobaràs per fer, com en un poble primitiu, els que entrin a substituir en el Municipi als possibilistes—que sigui dit de pas, tans debòs fos demà mateix—i l'única herència que deixaran els possibilistes serà el mort d'un exèrcit d'empleats molts d'ells innecessaris, i un deute a particulars i a l'Estat que fa por.

Per aitals excepcionals mèrits, quasi estem temptats de proposar que s'inscriuvi el nom, com ells demanen, de tant il·lustres patricis en una lápida i que aquesta es coloqui en les Cases Consistorials, en lloc visible, per a què'l poble no's oblidí.

I per a millor perpetuar la seva memòria no hi hauria com utilitzar per a l'àpida, el célebre cairó trobat a la Boca de la Mina...

«Las Circunstancias» publicava ahir una fantàstica intervista amb el senyor Tarrats, tractant de ridiculitzar an aquest senyor per la seva oposició en calitat de president del Sindicat d'Obres del Pantà de Riudecanyes, a l'impopular projecte de monopolio de les aigües de Reus.

Nosaltres assegurem al confrare que si volguéssim per un moment imitar-lo, trobaríem terreno abonadíssim en el camp possibilista, perquè'l senyor Tarrats podrà ser tant clerical com se vulgui, però no enganya a ningú, no fa com els possibilistes que's diuen republicans i no'n tenen res.

Ademés, en quant a la filantropia del senyor Tarrats (se podrà sapiguer la què hi oponen els possibilistes? No coneixem cap obra benèfica dels burgesos del possibilisme, d'aquests "sanyorosos" improvisats que a Reus s'han enriquit).

El senyor Tarrats és fabricant i això, per lo vist, es una nota descalificadora. Aquí per a ésser patriota s'ha de tallar el cupó en santa pau i tranquilitat, o s'ha d'anar a fora a montar les fàbriques per a poguer exercir a Reus de perfecte demòcrata, o s'ha de fer d'usurer per a ésser tingut per persona decent. Així se manifesten, dintre aquestes variants excelses, els prohoms possibilistes.

I no parlem d'explotadors de la classe obrera, perque no hi ha ningú a Reus que hagi explotat més la miseria de les dònes i criatures, que cert industrial possibilista i els demés fabricants, fan lo que'l senyor Tarrats; tenen establerta la jornada i donen el salari que'l obrers obtenen com a resultat de la seva lluita pel seu millorament, mitjansant la poderosa arma de l'associació

Aquí, els fabricants, no regalen res, com els d'enllloc. Aquí, com a tot arreu, els obrers s'ho han de guanyar, ho han d'obtenir mercès a l'imposició de la seva propria força.

«No és veritat, senyors de "La Justicia Social"?

Doncs bé, tractar de fer creure altra cosa als treballadors és enganyar-los, o intentar enganyar-los miserably, i això és lo que fa «Las Circunstancias» atiant els odis de la classe treballadora contra'l senyor Tarrats, presentant-lo com una excepció odiosa dintre la classe patronal.

El director de «Las Circunstancias»

El digne director de «Las Circunstancias» conegut per Nel·lo, publicava ahir un remitit en el diari de la seva digna, dignissima direcció, dirigit a un amic nostre al que no més pot servir el Nel·lo i els seus dignes companys de redacció, per a llimitar-li les sabates o portar-li el maletí buid a l'estació.

Tracta en dit remitit el Nel·lo, de deixar en bon lloc al partit que tant enllairat carre li ha confiat, dient que lo del dia d'arrest no fou pel supost escàndol que armà per haver trobat aigualit l'aiguadent en certa taverna, sino per «unes diferències que tuve con un compañero de trabajo que el otro dia tuve que ver con el Juzgado municipal».

Celebrem en primer lloc que'l Nel·lo tingoi «compañeros de trabajo». No'n es havien enterat. Ens creíem que era un vago posat a sou pels possibilistes per a quèls servís pels menesters més baixos.

Per molts anys conservi el Nel·lo les ganes de treballar.

Nosaltres no hi podem fer res en que'l Nel·lo no hagi pogut «defraudar en grandes». De totes maneres celebrem que, com se desprén de lo que diu, hagi pogut defraudar en petit. Nosaltres ni en petit hem pogut mai defraudar. Desventatges de no ésser amics dels possibilistes...

I per a acabar li direm al Nel·lo que no sigui tant modest; que'l remitit per ell firmat es fet seu, i si no ho es, el podia ben bé fer sense necessitat, per exemple, de recorrer al senyor Pallejà, que'n sab tant com ell.

Informació Local

Hem rebut en atent besalamá, un follet acabat d'editar pel Sindicat de Regs del Pantà de Riudecanyes, dedicat a demostrar que aquella magna obra hidràulica resol el problema de les aigües de Reus.

El follet en qüestió marca una fita capdal, definitiva, en la campanya patriòtica que venim sostenint els contraris del projecte Caballé. Ell es el nostre aval i amb ell se tira per terra tot lo que encara pogués quedar en peu de l'intent de monopolio de les aigües de Reus.

L'Ajuntament s'ha de rendir a l'evidència. L'Ajuntament no pot persistir en el seu error a favor del projecte Caballé després de sapiguer d'una manera autoritzada que'l Pantà de Riudecanyes resol el problema de les aigües de Reus. L'Ajuntament no pot seguir avant amb els seus propòsits sense incorre en greu responsabilitat.

Vagi interinament, per la nostra part, la més coral felicitació a la Junta del Sindicat de Regs del Pantà de Riudecanyes, per

la seva patriòtica iniciativa, felicitació que fem extensiva d'una manera especial a l'il·lustrat enginyer director de les obres del Pantà, senyor de Petinto, per la seva brillant informació.

Properament publicarem integrat el folle i el comentarem amb l'extensió que's mereix.

La comissió de propaganda de les Fires i Festes invita als senyors industrials, fabricants, duenys de tallers i particulars que desitgin imprimir sobre respaldats amb els noms més importants del programa, (com un dels medis de propaganda), que poden portar-los al despatx de Rondes Municipals, (baixos de les Cases Consistorials) on serán rebuts, cuidant se, una vegada impresos, de repartir-los domiciliariament.

La simpàtica i aplaudida dansatriu anglesa «Miss Nelly Nell» i la cançonieta de gran mérit «La Florini», son les atraccions que avui prendran part en les sessions de cine i varietats que tindran lloc al Teatre Circo.

En el programa de cine hi figuraran entre d'altres, les precioses cintes «La má acusadora» i «Víctima d'un capricho».

Entre els diferents retirs que per acord del Consell Suprem de Guerra i Marina de data 30 d'agost últim, publica el Diari Oficial del Ministeri de la Guerra, hi figura el següent:

Manel Sánchez López, ex capitá de infanteria de l'escola de reserva, 116-66 pessetes d'haver anyal, a percebre des de primer d'agost.

A dita concessió s'hi afegeix la nota següent: Careix de dreta a us d'uniforme, en situació de retirat i el senyalament a reserva del resultat de la causa que se li instrueix.

MERITORI. Se'n necessita un en una casa de comerç d'aquesta ciutat.—Infermarà en aquesta impremta.

La casa Moller Germans, de Barcelona, introductora a Espanya del llegítim MALTE KNEIPP ens fa saber que des d'avui començarà a fer en aquesta ciutat diverses degustacions públiques d'aquesta tant excellent beguda substituta del café.

La primera d'aquestes degustacions se farà a la tenda de colonials dels senyors Fortuny Germans i per a saber on se faràn les demés es precis fixar-se amb les cases que tinguin un cartell fixat a la porta que està editat expressament.

D'aquest producte en venen tots els principals establiments de drogues i colonials d'aquesta.

Sols es legitím el paquet de Malte que porta el retrat de l'Abat Kneipp.

S'ha aplaçat la celebració del lunc, senyada per diumenge, en honor del regidor barceloní, nostre distingit coreligionari senyor Oriol Martorell.

Aital aplaçament se deu a indicació de l'homenatjat que encara no crea solucionada la qüestió de la llimpiesa pública, motiu principal de l'organització de l'homenatge en honor del regidor nacionalista republicà, per sa brillant intervenció en l'assumpto.

Se celebrarà tant bon punt ho cregi oportú l'homenatjat.

L'extracte de la sessió que l'Ajuntament celebrà ahir el publicarem en la propera edició.

Se va parlar del misteri de les aigües, per entendre el senyor Briandó que aquesta paraula misteri es una insidiosa que ataca l'honorabilitat de l'Ajuntament.

El senyor Cavallé sostingué i demonstrà la justesa d'aquesta paraula aplicada a lo que succeeix amb l'aigua.

Amb el tren de Tarragona que arriba en aquesta a les 8:10 del matí, passarà en direcció a Esplugues de Francolí l'Orfeó Tarragoní. Visitarà Poblet i Montblanc.

Com a record de les bones qualitats que adornaven a don Josep M. Llauderó, víctima de l'accident de queahir donarem compte, la família del mateix repartirà una petita almoina als pobres de la localitat a les 11 d'aquest matí en casa Marc, carrer de Sant Joan.

Vegis a quarta plana la caricatura de Juneda.

Durant avui, demà i passat demà, se celebraran a l'important vila de Falset grans festes amb motiu de la festa major.

El programa de les festes es ben sugestiu, doncs entre altres números, hi figuren: dispara de traques valencianes, castell de focs, funcions teatrals, curses d'homes, de bicicletes i de cavalls, balls de coques, batalles de flors, confetti i serpentines amb carretges adornats; nanos, gegants i bandes de música.

Prometen, com cada any, veure's molt concorregudes.

El genial escriptor Eugeni d'Ors (Xenius) ha rebut una carta d'un distingit publicista alemany, entusiasta admirador seu, demanant-li autorització per a traduir «La ben plantada».

El dia 20 del corrent mes se celebrarà a Tarragona junta general del Col·legi de metges de la província, inauguant a la vegada el seu nou domicili social.

Properament començarà a publicar-se en fascicles una obra monumental sobre Història del Teatre Català, deguda a la ploma del culte escriptor Francisco Curret.

Aquesta obra comprenrà des dels primitius orígens de la nostra escena fins als temps actuals, fent una descripció detallada de l'ambient en que desenrotillaren les diverses èpoques del teatre Català i de les institucions que guarden amb ell analogia: cors, danses, cavalcades tradicionals, etc.

L'arcalde d'Amposta comunica al governador que al migdia d'abans d'ahir descarragé sobre aquell terme una horroiosa pedregada, que afortunadament no ha causat danys als arrossals del delte de l'Ebre. S'han recollit pedres de quaranta grams de pes.

Persona de confiança.—S'ofereix per a qualsevol càrrec de feina lleugera. Sab negar i escriure.—Per a informes, dirigir-se an aquesta impremta.

Alguns periòdics asseguren que les Corts no s'obriran fins a la segona quinzena de novembre; però el comte de Romanones ha manifestat que les obrirà en la primera quinzena d'octubre, puig vol que estigui resolta la qüestió política abans de les eleccions municipals.

AVIS. El Doctor Pere Fontana Grau, especialista en les enfermetats dels ulls, ha trasllatats als dilluns de cada setmana, la visita que tenia establet els diumenges, en el carrer de la Presó, 8, principal.

Hores de consulta: de 10 a 1 i de 3 a 5.

—A Barcelona, Diputació, 235.

LLUM ELÉCTRICA. Lámpara Metal-T insuperable, de filament metàlic trefillat. Unica verdaderament irrompible i la millor i més econòmica de totes les lámpares elèctriques. Des de 1 de juliol a 1:80 pessetes, de 5 a 50 boixes.—Lluís Escolà, arraval de Santa Agnès, nº 40.—Casa degudament autoritzada per a instal·lacions elèctriques de totes classes, comptant amb personal tècnic expert en el seu servei.

SECCIO OFICIAL

El Clímpo

La Junta de Govern d'aquesta Societat convoca a la mateixa a una reunió general extraordinaria, que demandada per 163 senyors socis en virtut de lo

que disposa l'article 30 del vigent Reglament, se celebrarà el dia 11 de l'actual, a les deu de la nit.

Reus 3 setembre 1913.—Per la J. de G.—El Secretari, Pere Romero.

REGISTRE CIVIL

INSCRIPCIONS DEL DIA 5 SETEMBRE 1913

NAIXEMENTS

Agustina Batlle Morera.—Dolors Ca-macho Raiz.

DEFUNCIONS

Josep Maria Llauderó Hortet, Sant Joan 18.—Eugenio Herrero Miró, 44 anys, Galanes 16.

MATRIMONIS

Frederic Mayor Mayor amb Teresa Barberà Marsal.

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Exàmens d'ingrés

Se recorde als aspirants a ingressar a aquesta Escola que les instances solitants els exàmens reglamentaris previs deuen ésser presents en Secretaria durant la segona quinzena del mes actual.

Reus 1 agost de 1913.—El Secretari, Julià Gamonal.

Institut General i Tècnic de Reus

ANUNCI

Amb arreglo a lo previngut en les disposicions vigents durant el mes de setembre queda oberta la matrícula de ensenyansa oficial i en la primera quinzena d'octubre la de la no oficial colegiada.

Els alumnes presentaran una sollicitud dirigida al senyor director accompagnant la cédula personal si tenen més de catze anys, vuit pessetes en paper de pagos per cada assignatura del Batxillerat i dotze pessetes i mitja per grup o part d'ell del Magisteri i un timbre móvil de deu céntims per al resguard provisional.

Les matrícules d'honor estan exemptes de tot pago, sempre que sollicitin l'aplicació d'elles, del senyor director.

Els alumnes que no hagin pogut matricular-se dintre dels plaços anteriorment expressats i que justifiquen la causa, podrán fer-ho en la segona quinzena d'octubre abonant dobles drets.

Hora de despatx: De 10 a 11.

D'ordre del M. I. Sr. vis-director.

Reus 16 d'agost de 1913.—El secretari, F. Cabré González.

ESPECTACLES

TEATRO CIRCO

Escollides sessions de cine per a avui, prenenent-hi part les notables atraccions La Florini (cançonetista) i Miss Nelly Nell (balladora anglesa).

Magnífic programa de cine.

Sessió continua des de les 9 i 12.

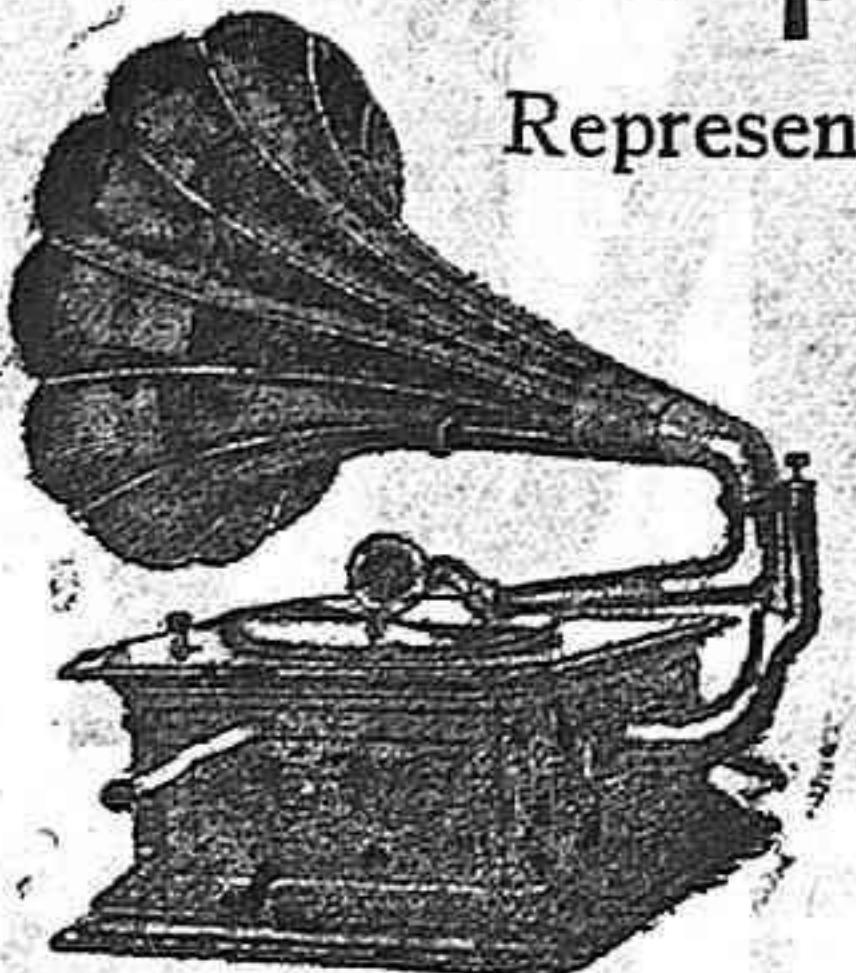
SALA REUS

Escollides sessions de cinematogràfic tots els dijous, dissabtes i dies festius.

Dipòsit de Relotgeria.—Rellogetes de
barxaca i despertadors des de 290 p.s.

Companyia Francesa del Gramophone

Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22.—REUS
Despatx: 24, pral.

Exit col·lossal dels cèlebres artistes

TITTA RUFFO i CARUSO

en discs Gramophone.

Avis important.—La paraula *Gramophone* la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegit d'ella.

SENSE aquesta marca

L'aparell NO és un "Gramophone".
—Catàleg gratis —

Informació comercial diaria per a FOMENT

EDUARD RECASENS

Corredor de Comers Colegiat
Arraval Santa Agnès, 55, i carrer Santa Agnès, 19
Telèfon 108

Darreres cotitzacions segons telegrama de la casa
A. MARSANS ROF Y FILS.—BARCELONA

BOSCA DE BARCELONA	
Interior 4 pçs.	80'12
Norts.	101'25
Alacants.	97'75
Orenses.	28'55
Andalusos.	70'50
Obligacions Frans 2 1/4	55'50
Municipi 4 1/2.	—
Obligacions Almansa 4 pçs	91'87
Id. > adch.	—
Id. Segovies 4 pçs	93'
Id. Orenses 80 y 82.	48'75
Id. Roda a Reus.	54'25
Id. Alacants 4 1/2.	101'
Id. > 4 pçs	92'25
Francs	6'75
Lliures	26'96

BOSCA DE MADRID

Francs	6'55
Interior 4 pçs.	80'10

BOSCA DE PARÍS

Exterior.	93'20
Norts.	47'40
Alacants.	45'75

Ordres de Borsa per a Barcelona, París i Madrid.—Compra i venda al comptat de tota classe de valors de renda (de l'Estat, Obligacions Ferrocarrils, Municipals de Barcelona, etc.)—Descompte de Cupons.—Compra de monedes d'or i Bitllets de diferents països.—Compra i venda de Valors locals.—Compra i venda de paper estranger.—Intervenció en tota classe d'operacions en els Bancs de la localitat.

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindicat del Col·legi de Correitors de Comers de la plaça de Reus

EXTRANGERS

Londres 90 dí	26'56 din.
Idem 8 dív.	—
Idem vista.	ops. 26'89
París vista.	> 6'0
Marsella vista	>
Hamburg vista	>
VALORS LOCALS	din. pap. op.
440 Gas Reusense	—
525 Industrial Harinera	—
625 Banco de Reus de	—
Descuentos y Préstamos	—
25 C Reusense de Tranyias	—
200 C Reusense de Tranyias	—
paivilegiades 5°.	—
400 Electra Reusense	—
162'50 Empress Hidrofòrica	—
190 Electro-Química Teruel	—
540 Obligacions Manicomio	—
Reusense.	—
3000 Manicomio Reusense	—
600 Institut P. Mata (2. E.)	—
600 Institut P. Mata (3. E.)	—
500 Obligacions Electra	—
Reusense.	—

BORSI DE REUS

MONTEROLLS, 27

Cotitzacions a Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir segons telegrama de la Banca Arrels

Interior.	80'12
Amortizable.	—
Orenses.	28'55
Norts.	101'25
Alacants.	97'75
Banc Colonial.	—
Banc Vitalici.	—
Oblig. 4 pçs Almansa.	91'75
Oblig. 2 1/4 pçs Frans.	55'50
Oblig. 3 pçs Orenses.	48'37
MADRID	—
Interior.	80'10
GIROS	—
Madrid.	6'55
París.	6'75
Londres.	26'96
Telegrama de la casa A. Lemoine	—
Exterior.	93'20
Interior.	—
Norts.	47'40
Alacants.	45'75

Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22.—REUS

Despatx: 24, pral.

Exit col·lossal dels cèlebres artistes

TITTA RUFFO i CARUSO

en discs Gramophone.

Avis important.—La paraula *Gramophone* la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegit d'ella.

L'aparell NO és un "Gramophone".
—Catàleg gratis —

LA HIDRAULICA REUSENSE

de EMILI AULES

Gran fàbrica de mosaics hidràulics

Aquesta fàbrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existències de rajoles, lo que li permet poguer servir el gener en immillorables condicions de duració i permanència dels colors.

Preus sense competència.—Camí de Riudoms, 3.—Reus

L'ESPECIALISTA

EN

Enfermetats dels ulls

Doctor Ansel Mercader

Oculista de l'Hospital Civic-Militar i del Dispensari Municipal

Ha traslladat

son Consultori Oftalmològic del carrer de Monterols, al

Arraval alt de Jesús, 36, 1.er - Reus

Visita de 9 a 12 i de 3 a 5. Dies festius de 10 a 12

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid

Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.er, 2.ª - REUS

Métode nou i sens dolor per a el tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant el paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat amb extraccions sense dolor i corones d'or i porcelana.

Preus econòmics

Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes. Gratuita de 12 a 1 tots els dies excepte'sls dijous i dies festius

COL·LEGI DE 1.ª i 2.ª ENSENYANÇA

D'INTERNS, MIG PENSIONISTES I EXTERNS

DIREIT PER

DON FRANCISCO CROS REIG

Carrer de la FONT, 5 (davant l'iglesia de Sant Pere) i de l'ABADIA, 2 (accessoris)

El local, espaiós i ventilat, comp'a amb higièniques i espaioses sales de classes i habitacions per a l'Internat, dotades d'aigua, electricitat i gas.

Els matriculats en segona ensenyança assisteixen diàriament a les classes de l'Institut, donant-se en el Col·legi repàs i conferències de les assignatures respectives.

Aquest Col·legi garantisa, com ho té acreditat durant els 11 anys des de sa fundació, la Moralitat, Educació i Ensenyança.

Des del primer de setembre queden obertes les classes de Pàrvuls, Elemental, Superior, Batxillerat, Magisteri, Comerç, Francès, Mecanografia, Solfeig, Piano i Cant.

Aquest curs, de 9 a 10 i de 10 a 11 de la nit, s'estableixen classes especials de Redacció, Càlcul, Tenedúria de llibres i Caligrafia, en les que, a més dels professors del Col·legi, prestarà son concurs el competent professor de Caligrafia de l'Institut, don Isaac Rioyo.

Per a més informes, dirigir-se al Director en el mateix Col·legi, el qual remeterà prospectes a qui ho solliciti.

REUS 1 DE SETEMBRE DE 1913.

LINIA DE VALENCIA

Surten de Salou pera Valencia.—9'18.—11'15.

—17'07 (fins a Tortosa).—0'02.

Arriben de Valencia a Salou.—4'19.—8'17.—

14'55.—18'38.

De Mora y Falset a Reus

Surt 5'40. Arriba 6'46 (E)

6' Surts 7'20 Arriba 8'28 M

7'15 > 9'3 Arriba 10'44 M

12'17 > 13'11 Arriba 14'3 R

17' > 18'45 Arriba 20'28 C

20'9 > 20'45 Arriba 21'18 M

De Reus a Lleida

Surt 8'22 y arriba a les 11'22 (correu).

> 13'35 > 20'05 (M.)

> 17'59 > 22'08 (M.)

> 20'30 > 0'22 (M.)

De Tarragona a Reus

Surts 7'38 y arriba a les 8'11 (M.)

> 9'57 > 10'30 (M.)

> 12'35 > 13'07

> 14'08 > 14'45 (M.)

> 18'08 > 18'35 (C.)

> 20'50 > 21'34 (M.)

De Tarragona a Reus

Surt 7'25 Arriba 8'10 (C.)

> 9'00 Arriba 9'35

> 12'29 Arriba 13'06 (M.)

> 16'36 Arriba 17'14 (M.)

> 19'25 Arriba 20'03 (M.)

ENOFOSTORINA

Reconstituent el més eficás i rápit per a les convalescencies i agotament. Retorna l'apetit, el benestar i l'alegría. Es tònic cerebral perque remineralitza la MATERIA GRIS donant-li vitalitat i energia.

Se ven a tot arreu i a casa de l'autor

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agna, núm. 80; i
Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C.

Martí Napolitá (Alcañiz),

REUS

IBARRA i C. Stat. en Cmta.
SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián). — Servei rapit eventual per a Galicia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. — S'expedeix coneixement directe per Larca i Sant Esteve Pravia amb trasbord al vapor "Luarea núm. 3" i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennia i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Setembre	4	Vapor Cabo Peñas
"	11	" Corona
"	18	" San Antonio
"	25	" Queijo
Octubre	2	" Oropesa

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefón núm. 46

Per a Cette i Marsella

Setembre	5	Vapor Cabo San Antonio
"	12	" Queijo
"	19	" Oropesa
"	26	" Higuer
Octubre	4	" Roca

Portadores barates

En casa de Teodor Vernet, carrer de St. Francisco Xavier, 4, se venen portadores de superior qualitat a preus barats.

POLVO NOËL
— ANTISEPTICO —
ESCOCIDOS DE LOS NIÑOS (CALAMAZOS)
SUAVIZADOR DE LA PIEL
EVITA SUCOR Y MAL OLOR DE LOS PIES Y SOBACOS
PARA DESPUES DEL BAÑO Y TOILETTE
PARA DESPUES DEL AFEITADO
UNICO AGENTE PARA ESPAÑA PORTUGAL Y AMERICA LATINA
JOAQUIN FAU - MALLORCA 184 - BARCELONA

Nos pasa una cosa con esta niña. ¿Sabes adó lo primero que ha dicho al empezar a hablar? —Pe-pa, ma-ma. —No señor: POL-VO-NO-EL

Pots a 0'35 i 0'50 pessetes i pot metall luxe a 1'25.
De venda en Farmacies i Droguerías

DISPONIBLE

Acciones exteriores que se encuentre amenazado de perturbaciones inferiores, ligadas por su origen mismo a las que se producen en la superficie de la piel, es como una advertencia característica que es menester tener mucho cuidado.

Nos es superfluo decir que tal advertencia no es atendida en la mayoría de los casos, mientras que sería tan fácil en este momento, por el empleo del

Tratamiento racional depurativo

desembarazarse, de una vez, de una infección exterior desagradable y de un mal interior muy temible. Una vez terminado el tratamiento, la sangre viscosa no solamente está purificada, sino que está regenerada.

Además de la certeza de la curación, el Depurativo Richelet aun ofrece ventajas preciosas. Estas consisten en la simplicidad del tratamiento que no exige ni descanso, ni cesación de trabajo.

Todas las personas que necesitan desembarazar, purificar, clarificar la sangre y desembarazar de los humores que contiene han de hacer uso de este depurativo y evitarán los gastos de medicinas y tratamientos sin resultado que astillan por todas partes.

Todos los ensayos tuvieron buen éxito, y no se ha producido jamás una recaída, después de la curación.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la mitad. Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 12.

Acaba el señor RICHELET de instalar depósitos de su tratamiento en todas las farmacias y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando de las enfermedades de la piel, ha de ser remitido gratuitamente, por los distribuidores, a todas las personas que lo precisan.

Para obtener también gratuitamente el folleto dirigirse al señor

L. RICHELET

13, rue Gambetta, en Sedas (París).

De venta en Reus: A. Panyed Lloberas, Llovera 47. — Antonio Serra, Arrbl. Sta. Ana 80.

LA PIEL

LA SANGRE

La medicina depurativa racional es un medicamento cuya importancia nadie ignora. No quiero hablar naturalmente de los fantásticos medicamentos que aparecen cada día y que se anuncian por propaganda más ó menos lisonjeras; estos son más peligrosos que útiles.

Quiero hablar de una medicina seria, científica, teniendo por resultado, no solamente purgar la sangre de los «Humores» (materias agrias), de los «Virus» que le han invadido, sino también reconstruirlo por decirlo así clarificársela, devolverla su composición normal y ponerla al abrigo de toda corrupción tóxica.

En las enfermedades de la Piel, por ejemplo, que se manifiestan por

Botones, Humores, Eczemas, Furunculos, Herpes, Sarpullidos, Rojeras, Picazones, Apostemas, Enfermedades del cuero, Cabello, Evacuación de la nariz y de las orejas.

de la sangre infectada lleva á las diversas regiones del organismo los virus morbosos que las enferman; en donde la piel y las mucosas se cubren de Botones, Rojeras, Uceras, el Depurativo Richelet produce un resultado casi instantáneo.

Ataca directamente la causa y accidentalmente los efectos de la enfermedad. Bajo su acción el germen se destruye y, por consiguiente, no hay de temer más las manifestaciones que provenguen de su existencia.

Además, el sujeto que padece Dermatitis (enfermedad de la piel) está provisto, por decirlo así, por las manifesta-

ciones exteriores que se encuentre amenazado de perturbaciones inferiores, ligadas por su origen mismo a las que se producen en la superficie de la piel, es como una advertencia característica que es menester tener mucho cuidado.

Nos es superfluo decir que tal advertencia no es atendida en la mayoría de los casos, mientras que sería tan fácil en este momento, por el empleo del

depurativo Richelet.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la mitad.

Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 12.

Acaba el señor RICHELET de instalar

depósitos de su tratamiento en todas las

farmacias y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando

de las enfermedades de la piel, ha de ser

remitido gratuitamente, por los distribuidores,

a todas las personas que lo precisan.

Para obtener también gratuitamente el folleto dirigirse al señor

L. RICHELET

13, rue Gambetta, en Sedas (París).

De venta en Reus: A. Panyed Lloberas, Llovera 47. — Antonio Serra, Arrbl. Sta. Ana 80.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la mitad.

Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 12.

Acaba el señor RICHELET de instalar

depósitos de su tratamiento en todas las

farmacias y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando

de las enfermedades de la piel, ha de ser

remitido gratuitamente, por los distribuidores,

a todas las personas que lo precisan.

Para obtener también gratuitamente el folleto dirigirse al señor

L. RICHELET

13, rue Gambetta, en Sedas (París).

De venta en Reus: A. Panyed Lloberas, Llovera 47. — Antonio Serra, Arrbl. Sta. Ana 80.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la mitad.

Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 12.

Acaba el señor RICHELET de instalar

depósitos de su tratamiento en todas las

farmacias y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando

de las enfermedades de la piel, ha de ser

remitido gratuitamente, por los distribuidores,

a todas las personas que lo precisan.

Para obtener también gratuitamente el folleto dirigirse al señor

L. RICHELET

13, rue Gambetta, en Sedas (París).

De venta en Reus: A. Panyed Lloberas, Llovera 47. — Antonio Serra, Arrbl. Sta. Ana 80.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la mitad.

Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 12.

Acaba el señor RICHELET de instalar

depósitos de su tratamiento en todas las

farmacias y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando

de las enfermedades de la piel, ha de ser

remitido gratuitamente, por los distribuidores,

a todas las personas que lo precisan.

Para obtener también gratuitamente el folleto dirigirse al señor

L. RICHELET

13, rue Gambetta, en Sedas (París).

De venta en Reus: A. Panyed Lloberas, Llovera 47. — Antonio Serra, Arrbl. Sta. Ana 80.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la mitad.

Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 12.

Acaba el señor RICHELET de instalar

depósitos de su tratamiento en todas las

farmacias y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando

de las enfermedades de la piel, ha de ser

remitido gratuitamente, por los distribuidores,

a todas las personas que lo precisan.

Para obtener también gratuitamente el folleto dirigirse al señor

L. RICHELET

13, rue Gambetta, en Sedas (París).

De venta en Reus: A. Panyed Lloberas, Llovera 47. — Antonio Serra, Arrbl. Sta. Ana 80.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la mitad.

Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 12.

Acaba el señor RICHELET de instalar

depósitos de su tratamiento en todas las

farmacias y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando

de las enfermedades de la piel, ha de ser